

ELETT A SZOVJETUNIÓBAN

Harminc éves a szovjet film

Három évtized leforgása alatt a szovjet filmművészet hosszú és dicsőséges utat tett meg. A szovjet film az ország szocialista kulturájával fejlődött.

Tizenöt évvel ezelőtt a szovjet filmművészet szerepét és jelentőségét méltatva Sztálin ezt mondta:

„A szovjet hatalom kezében a film felbecsülhetetlenül nagy erőt képvisel. Kivételes lehetőségei vannak arra, hogy szellemileg hatást gyakoroljon a tömegekre, ezért a film segíti a munkásosztályt és a pártot abban, hogy a dolgozókat a szocializmus szellemében nevelje, a tömegeket a szocializmusért való harcra szervezze s kulturális színvonalukat és politikai harccosságukat emelje.”

Hazafiasság, önmegtartózkodás, teremtő tudatos magatartás a munka iránt, a szocialista tulajdon tisztelése, a Kommunista Párt ügyéért való határtalan odaadás, erkölcsi tisztaság és a tökéletesedés felé való állandó törekvés — ime a szovjet ember erényei, amelyeket a szovjetek országának filmművészete a nézőkbe belesugall.

A szovjet filmművészet azon a klasszikus gazdag örökségen fejlődött és erősödött, amelyet a haladó orosz művészet, a gyökereit a néptömegekben tartó művészet számára jelent. A magassabbrendű művészetért folyó állandó és megfeszített harcban, új művészi alkotások szüntelen keresésében halad előre a szovjet filmművészet. A szovjet filmművészet ereje abban rejlik, hogy világosan és reálisan tükrözi a nép legszebb vonásait, a szovjet ember erkölcsi magassabbrendűségét, önfeláldozásig való harcaát a kommunizmus ügyéért s megfigyel és általánosít mindent, amit a szovjet valóság alkotott. A szovjet filmművészet dolgozóira arra törekednek, hogy műveikben még összefogóbban és mélyebben tükrözzék a szovjet életet forradalmi fejlődésében, állandó harcában az új és a régi között.

A legjobb szovjet filmeket a nép elismerése vette körül. Az utóbbi években 103 szovjet filmet tüntettek ki Sztálin-díjjal. A szovjet filmek magas művészi értékére és emelkedett ideológiai tartalmára utalt Alexandrov kiváló szovjet filmrendező a csehszlovákiai Mariánske-Lazno fürdőhelyen 1949-ben rendezett nemzetközi filmszövetség alkalmával: „Mi inkább eszmélünk egy olyan filmre, amit 30 évig játszanak, mint 30 olyant, amit csak egy évig.”

A Karlovy-Varyban rendezett idei filmszövetség alkalmával a szovjet filmek több első díjat nyertek s ezzel megmutatták azt, hogyan állhat egységesen egy egész nép művészete a békeharc szolgálatában úgy, hogy a közös, alapvető problémát ezer oldalról vizsgálják meg, mélyítsék el, anélkül, hogy az egyes alkotá-

sok egymást ismétlőlegessék. A békéről szól a „Berlin eleste”. A legvéresebb ütközetek közben is arra gondolunk; az az áldozat, amelyet a szovjet nép hozott, nem volt hiábavaló, az az erő, amely a legvéresebb fenevadat letépette, meg tudja fekezni egy új háború gazembereit is. A békéről szól a „Kárhozottak összeesküvése”: egy népi demokrácia dolgozói gyűrik le kemény harcban az amerikai imperialisták belső ügynökeit. A béke harcos akaratát árasztják a „Bátor emberek” áradókedvű és hős lovasai a „Kubáni kozákok” minden kockája azt kiáltja: ilyen csodaszép nálunk az élet, ezt az életet megvédjük a támadóktól.”

A szovjet játékfilmekkel egyidőben fejlődik szüntelenül a szovjet dokumentumfilmek és híradók színvonala is.

A film, Sztálin szavaival szólva „a legtömegszerűbb” művészet lévén, a Szovjetunióban ma 11.000 mozgósínház és 14.000 filmkaraván szolgálja a szovjet dolgozókat.

A Szovjetunióban elsajátították a színes film előállítás módját s ma a szovjet színesfilmek minőségben felülmúlják a külföldi színesfilmeket. A szovjet filmgyártás rövidesen teljesen átter a színes film készítésére. Erre vonatkozólag Szemjonov, helyettes szovjet filmügyi miniszter Karlovy-Varyban ezt mondta: „Népünk jobban szereti a színes filmet, mint a fekete-fehéret. Ugy van vele, ahogy a közmondás tartja: aki egyszer megízlelte az edeset, nem akarja utána a keserűt.”

A szovjet filmművészet az egész haladó emberiség előtt megszerezte a világ leghaladóbb művészetének magas szintjét. A szovjet filmművészet igaz műveivel emelkedett ideológiai tartalmával, minden fajú és minden nemzetiségű egyszerű embernek beszél a szovjet nép nagyszerűségéről, magas szintű építő műveiről, hajthatatlan békeakaratáról.

A szovjet film az egyszerű emberek millióinak csodálatát vivja ki

A szovjet filmek nemcsak a Szovjetunióban vivják ki a nézők csodálatát, de ugyanígy történik mindenütt, ahol szovjet filmeket vetítenek.

A szovjet filmeket magasfokú művészi értékük miatt éppen úgy, mint gazdag ideológiai tartalmuk miatt becsülik. A szovjet filmek világos művészi képekben mutatják be a szovjet valóságot, a szovjet emberek csodálatos értékeit, hősi harcukat hazájuk megvédésére és boldogulására, a kommunizmus építésére, a béke megvédésére.

A szovjet filmek a szocializmus nagy országának mozgalmas életét adják vissza. Nemcsak a szovjet nép hősi harcát mutatják be, hanem azokat az eszméket is, amelyekért a szovjet emberek harcolnak s így példaként szolgál a szabadságért és függetlenségért való harcban minden nép számára. A szovjet filmek egyben leleplezik a háborus uszítók mesterkedéseit, leleplezik az angol-amerikai imperialistákat. Így magyarázható az a nagy tisztelet, amelyet a világ minden népe a szovjet filmművészet alkotásai iránt tanúsít. Az egyszerű emberek milliói a szovjet filmek iránt tanúsított figyelemükkel és érdeklődésükkel igazolják a szovjet filmművészet élethez kötöttségét, magas szintű eszmei tartalmát és nagyszerű művészi színvonalát.

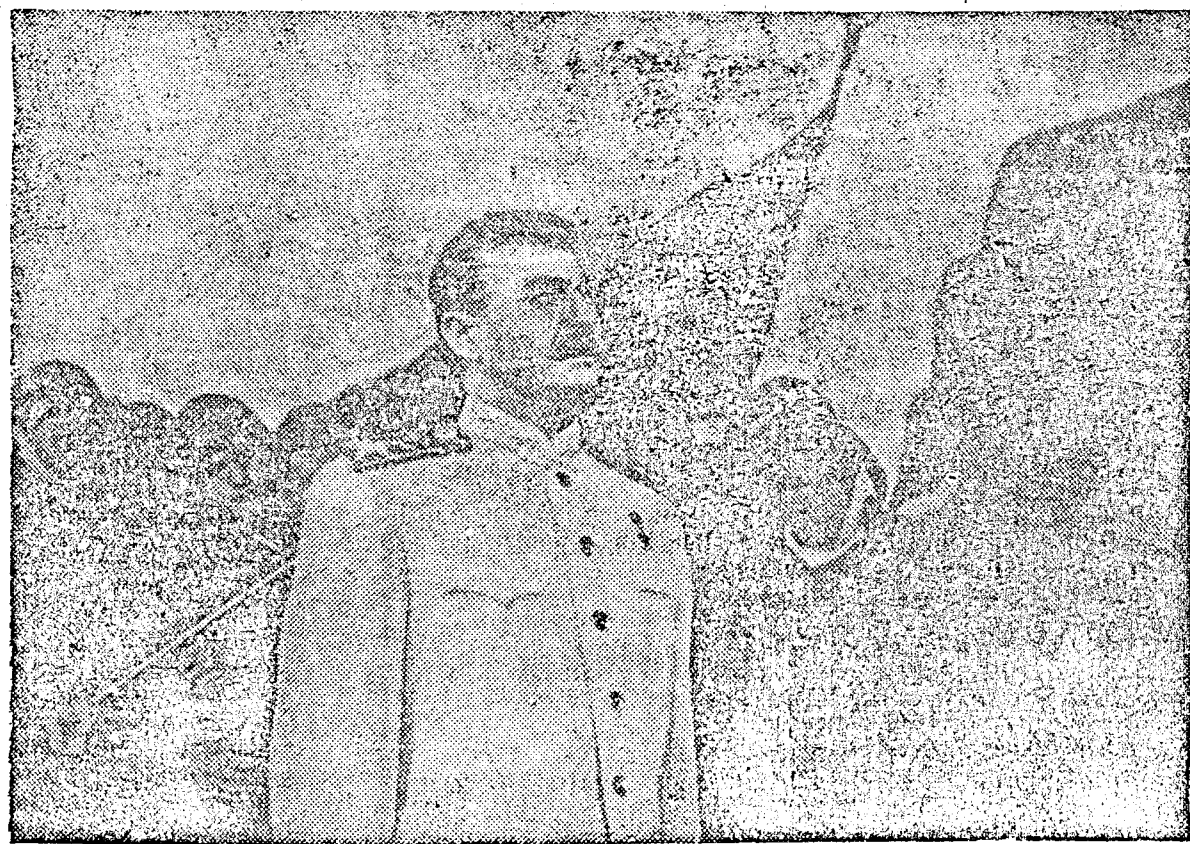
Orosz tudósok és feltalálók a film szolgálatában

A „Szovjetszkoje Iszkusztvo” című lap egyik legutóbbi számában „A film orosz feltalálói” címen cikket közöl.

A cikk egész sor adatot hoz fel, amelyek igazi megvilágításba helyezik a film feltalálásának történetét. Ezek az adatok rámutatnak az orosz feltalálók kivételes érdemeire és azt bizonyítják, hogy a film igazi hazája Oroszország volt s megteremtése a kiváló orosz tudósok és feltalálók érdeme. Ezeknek az adatoknak a burzsoá történetészek állításaival való összehasonlítása során kétségtelen megállapítást nyer az, hogy Edison és Dikson, a Lumiérestestvérek állítólagos filmvetítő készüléke, amely megelőzte volna az orosz feltalálók készülékeit, minden tárgyilagossá, tudományos alapot nélkülöz.

A cikk utal arra, hogy Patrov, Jablonsikov, Ladigin, Csikolov és Dolivo-Dobrovolszki nagy orosz fizikusok megteremtették az előfeltételeket a film feltalálására. Megállapítást nyert az is, hogy Ljubimov moszkvai egyetemi tanár és Timcsenko műszerész, a novoszibirszki egyetemről, fedezték fel elsőnek a filmfelvételt és vetítésre alkalmas első készüléket. A készüléket 1894. január 19-én mutatták be. Ez pontosan 13 hónappal a Lumiérestestvérek találmányának bejelentése előtt történt, de Edison ugynevezett „kinetoszkopiai szalonjának” a Broadwayon való megnyitását is három hónappal megelőzte.

A cikk befejezésül hangsúlyozza, hogy a szovjet filmművészet az orosz filmtudomány felhasználásával fejlődött. A szovjet filmművészet ideológiai és művészeti szempontból a legfejlettebb és leghaladóbb az egész világon.

A „BERLIN ELESTE” CÍMŰ HATALMAS SZOVJET FILMALKOTÁS ZARÓJELENETE

Nagyszerű új szovjet film:

„Kárhozottak összeesküvése”

Az idén júliusban, a csehszlovákiai Karlovy-Varyban rendezett nemzetközi filmszövetség alkalmával mutatták be a „Kárhozottak összeesküvése” című új színes szovjet filmet. A film elkészítője, a szovjet filmrendező a Pravdában értékelő cikket írt a filmről.

A cikkíró hangsúlyozza, hogy a „Kárhozottak összeesküvése” az imperialista reakció mesterkedése ellen folyó harcát tükrözi a népeknek. A film egy meg nem halálozott népi demokrácia országban játszódik le. Ennek elle-

nél a film története jellegzetes, alakjai időszerűek. Mac Hill amerikai nagykövetség vezetője — írja Csiaureli — a béke és a demokrácia ellen bűnös összeesküvést folytató klikket jelképezi. Mac Hill az Egyesült Államok vezető köröknek képviselője, a vezető körökben képviseli, amelyeket az atomszívház és a háborús hisztéria ragadott magával. Parancs bíboros azonban a való életből vett alak. Miválszerint bíborossal, akit a magyar nép árulását elítél, Jozsim Pinoszban az amerikai impe-

rialisták hűségét láthatjuk ráismerünk tényleges társának — Schumachernek, Bevinnek és más szocialistáknak a vonásaira. És végül azok a jelenetek, amelyek az új világháborúra uszító harcát adják vissza, nem-e magának az életnek az ismétlése? — írja Csiaureli cikkében.

A „Kárhozottak összeesküvése” című film főhőse a nép. A nép akaratát erősíti, békét és boldogságot akar az ember millióknak. A felháborodott munkások hangja szigorú figyelmeztetés a háborus

usztóknak. Feledhetetlenek azok a jelenetek, amikor a munkások küldöttsége megjelenik a parlamentben, ugyanígy a népgyűlés, amelyen a Szovjetunió segítségét kéri és ahol ezernyi ember szeretettel és elismeréssel teli hangon fordul a nép boldogságának nagy megteremtőjéhez. — Sztálin címlaps felé.

A „Kárhozottak összeesküvése” — írja befejezésül Csiaureli — kivételes értékű film mind ideológiai tartalmát, mind pedig művészi oldalát illetően.

